

שימו לב: בבחינה זו יש הנחיות מיוחדות.
יש לענות על השאלות על פי הנחיות אלה.

תנ"ך לעולים חדשים

הוראות

א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק ראשון	–	(28×2)	–	56	נקודות
פרק שני	–	(28×1)	–	28	נקודות
פרק שלישי	–	(16×1)	–	16	נקודות
סך הכול	–			100	נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך עברי שלם בלי פירושים ובלי תוספות.

מותר להשתמש בתנ"ך מתורגם.

מותר להשתמש בתנ"ך שיש בו מפות.

מותר להשתמש במילון לועזי-עברי / עברי-לועזי.

ד. הוראות מיוחדות: (1) אין להעתיק את השאלה; יש לכתוב את מספרה בלבד.

(2) יש להתרכז בנושא. שימו לב לכתב, לכתיב ולפיסוק.

יש לכתוב במחברת הבחינה בלבד. יש לרשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון – בראשית (56 נקודות)

ענו על שתיים מן השאלות 1-3 (לכל שאלה – 28 נקודות).
בכל שאלה שבחרתם ענו על כל הסעיפים (לסעיף א – 8 נקודות; לסעיפים ב-ג – 10 נקודות).

1. קראו **בראשית**, פרק כ"ד, פסוקים א'-כ"ז.

א. קראו פסוקים א'-י'.

(1) מדוע שלח אברהם את עבדו אל ארץ הולדתו בארם נהרים? (2 נקודות)

(2) קראו פסוקים ה'-ח'.

מהי הבעיה שהעבד מעורר בנוגע לשליחותו, וכיצד הוא מציע להתמודד איתה?

מהי תשובתו של אברהם על כך?

(6 נקודות)

ב. (1) קראו פסוקים י"ב-י"ד.

על פי פסוקים אלה, הסבירו מדוע העבד מבקש אות מה', ומהו האות הזה. (6 נקודות)

(2) קראו פסוקים כ"א-כ"ז.

על פי פסוקים אלה, ציינו דבר אחד שגרם לעבד לחשוב שהצליח בשליחותו.

בססו את התשובה על הכתוב. (4 נקודות)

ג. קראו פסוקים י"ז-כ' וגם **בראשית**, פרק כ"ז, פסוקים ה'-י"ז.

(1) על פי שני הקטעים האלה, נראה שרבקה התאמצה למען העבד ולמען בנה יעקב.

הביאו מפסוקים י"ז-כ' דוגמה אחת למאמצייה למען העבד, והביאו מ**בראשית**, פרק כ"ז, פסוקים ה'-י"ז

דוגמה אחת למאמצייה למען בנה יעקב (סך הכול – שתי דוגמאות).

הסבירו כל אחת מן הדוגמאות. (6 נקודות)

(2) על פי כל אחד מן הקטעים האלה, האם לדעתכם ההתנהגות של רבקה חיובית או שלילית?

נמקו את התשובה. (4 נקודות)

2. קראו **בראשית**, פרק ל"ז, פסוקים א'–י"א ופסוקים ל"א–ל"ד.

א. קראו פסוקים א'–ח'.

(1) מה היה היחס של האחים אל יוסף? בססו את התשובה על הכתוב. (2 נקודות)

(2) ציינו שתי סיבות ליחס של האחים אל יוסף. (6 נקודות)

ב. קראו פסוקים ה'–י'.

ציינו שני הבדלים בין שני החלומות של יוסף, המלמדים שבחלום השני (פסוק ט') המעמד של יוסף גבוה יותר ממעמדו בחלום הראשון. הסבירו את התשובה.

ג. קראו פסוקים ל"א–ל"ב וגם **בראשית**, פרק כ"ז, פסוקים ט'–כ"ג.

יש המפרשים את המסופר בפסוקים ל"א–ל"ב כרמז לעונש שנענש יעקב, "מידה כנגד מידה", על התנהגותו כלפי אביו המתוארת ב**בראשית**, פרק כ"ז, פסוקים ט'–כ"ג.

הסבירו מדוע השימוש במילה "גדי" ובצירוף "שעיר עזים" בקטעים אלה עשוי לחזק פרשנות זו. בססו את התשובה על שני הכתובים.

3. קראו **בראשית**, פרק מ"ה, פסוקים א'–ט"ו.

א. בפסוקים א'–ג' יוסף חושף את זהותו לפני אחיו.

(1) מהי תגובת האחים על חשיפת הזהות של יוסף? בססו את התשובה על הכתוב. (3 נקודות)

(2) קראו פסוקים ד'–ה'.

ציינו דבר אחד שיוסף אומר לאחים, והסבירו כיצד דבר זה היה יכול לתרום להרגעתם. (5 נקודות)

ב. קראו פסוקים ד'–ח'.

(1) בפסוקים אלה יוסף חוזר ואומר כי "שלחני אלהים". הסבירו מהי התפיסה הבאה לידי ביטוי באמירה זאת של יוסף. (6 נקודות)

(2) גם על פי התפיסה הזאת, האחים אחראים למעשיהם. הסבירו קביעה זו. (4 נקודות)

ג. קראו פסוקים א'–ב' ופסוק י"ד.

(1) קראו גם קטע מנאום יהודה ב**בראשית**, פרק מ"ד, פסוקים כ"ז–ל"ד.

על פי פסוקים אלה, הסבירו את סיבת הבכי של יוסף ב**בראשית**, פרק מ"ה, פסוק ב'. (5 נקודות)

(2) בפרק מ"ה, פסוק י"ד מתואר שיוסף שוב פורץ בבכי. הסבירו מדוע הוא בוכה הפעם. (5 נקודות)

פרק שני – שמות (28 נקודות)

ענו על אחת מן השאלות 4–5.

בשאלה שבחרתם ענו על כל הסעיפים (לסעיף א – 8 נקודות; לסעיפים ב–ג – 10 נקודות).

4. קראו **שמות**, פרק ג', פסוקים א'–כ'.

א. קראו פסוקים א'–י'.

(1) ה' מתגלה למשה באמצעות נס. הסבירו מהו הנס. (4 נקודות)

(2) מהי השליחות שהטיל ה' על משה? (4 נקודות)

ב. קראו פסוקים י'–ט"ו.

(1) משה דוחה את השליחות המוטלת עליו באמצעות שתי טענות. הסבירו כל אחת מן הטענות. (6 נקודות)

(2) משה מתווכח עם אלוהים ואינו ממחר לקבל את ייעודו כמנהיג.

האם התנהגות זו מעידה על היכולת שלו להיות מנהיג ראוי? נמקו את התשובה. (4 נקודות)

ג. קראו פסוק י"ג ופסוקים ט"ז–י"ח, וגם **שמות**, פרק ב', פסוקים י"ג–ט"ו.

(1) האירוע המתואר ב**שמות**, פרק ב', פסוקים י"ג–ט"ו, יכול להסביר את החשש של משה להנהיג את בני ישראל.

הסבירו קביעה זו. (5 נקודות)

(2) אלוהים מעודד את משה להנהיג את בני ישראל.

הביאו הוכחה אחת לקביעה הזאת מפרק ג', פסוקים ט"ז–כ'.

הסבירו את ההוכחה. (5 נקודות)

5. קראו **שמות**, פרק י"ד, פסוקים א'–ז', פסוקים י"ט–כ' ופסוקים כ"ו–ל"א.

א. קראו פסוקים א'–ז'.

מדוע פרעה מחליט לרדוף אחרי בני ישראל? ציינו שתי סיבות ובססו אותן על הפסוקים.

ב. קראו פסוקים י"ט–כ'.

(1) מה הם שני התפקידים של עמוד הענן? (6 נקודות)

(2) הביאו ראיה אחת המלמדת שעמוד הענן מילא את תפקידו. (4 נקודות)

ג. קראו פסוק ב' ופסוקים כ"ו–ל"א.

(1) מה הייתה התוכנית של ה', שכדי לבצעה הוא ציווה על בני ישראל לחנות על שפת הים? (4 נקודות)

(2) קראו פסוק י' ופסוקים ל'–ל"א.

מה הייתה המטרה של התוכנית של ה'? האם מטרה זו הושגה? הסבירו את התשובה. (6 נקודות)

פרק שלישי – נושאי הבחירה (16 נקודות)

ענו על אחת מן השאלות 6–10.

בשאלה שבחרתם ענו על סעיף א' חובה (8 נקודות) ועל אחד מן הסעיפים ב–ג (8 נקודות).

שיבת ציון

6. קראו נחמיה, פרק ה'.

ענו על סעיף א' (חובה).

א. קראו פסוקים א'–ה'.

בפסוקים אלה מובאות טענות קשות של העם.

הסבירו שתי טענות וציינו כלפי מי הן מופנות.

ענו על אחד מן הסעיפים ב–ג.

ב. (1) קראו פסוקים ז'–י"ב.

תארו דרך אחת שבעזרתה רצה נחמיה לשכנע את הסגנים והחורים להיענות לבקשתו. (4 נקודות)

(2) קראו פסוק י"ג.

הפעולה שנחמיה עושה מסמלת את העונש הצפוי לאיש שלא יקיים את ההסכם.

מהי הפעולה הזאת, ומהו העונש הצפוי לאיש שלא יקיים את ההסכם? (4 נקודות)

ג. קראו פסוקים י"ד–ט"ז.

נחמיה מצהיר ששלטונו טוב יותר מן השלטון של הקודמים לו.

בססו קביעה זו על שתי ראיות מן הפסוקים, והסבירו אותן.

נביא ונבואה

7. קראו ירמיה, פרק כ"ו.

ענו על סעיף א' (חובה).

א. קראו פסוקים א'–ט'.

(1) הכוהנים והנביאים תוקפים את ירמיהו על נבואתו.

הסבירו מדוע עוררה הנבואה את התנגדותם. (4 נקודות)

(2) הסבירו מדוע המקום שבו נאמרה הנבואה חיזק את ההתנגדות לדברים שנאמרו בה. (4 נקודות)

ענו על אחד מן הסעיפים ב–ג.

ב. קראו פסוקים י"ב–ט"ו.

(1) ירמיהו חוזר על אחת מן הטענות להגנתו בפסוק י"ב ובפסוק ט"ו. הסבירו את הטענה. (4 נקודות)

(2) הסבירו שתי טענות נוספות של ירמיהו להגנתו. בססו את התשובה על הכתוב. (4 נקודות)

ג. (1) קראו פסוקים ט"ז–י"ט.

הסבירו מדוע מה שמספרים זקני הארץ על מיכה המורשתי מחזק את דברי השרים וכל העם שבפסוק ט"ז.

(4 נקודות)

(2) קראו פסוקים כ'–כ"ג.

הסבירו מדוע הסיפור על אוריהו בן שמעיהו מדגיש את המצב המסוכן שבו נמצא ירמיהו. (4 נקודות)

חוק וחברה

8. קראו ויקרא, פרק י"ט, פסוקים ט'-י"ח.

ענו על סעיף א (חובה).

א. (1) קראו פסוקים י'-י"ג.

הסבירו שני חוקים שנועדו להגן על החלשים בחברה. (5 נקודות)

(2) קראו פסוקים י"ג-י"ח.

הסבירו מדוע הביטוי "אני ה'" חוזר דווקא בחוקים שנועדו להגן על החלשים בחברה. (3 נקודות)

ענו על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. קראו פסוק י"ד.

(1) הסבירו מה משותף לשני המעשים האסורים הנזכרים בפסוק זה. (5 נקודות)

(2) יש המפרשים את המילה "עֶנֶר" כאדם שאינו מבין עניין מסוים.

הסבירו את האיסור "וְלִפְנֵי עֶנֶר לֹא תִתֵּן מִכֶּשֶׁל" על פי פירוש זה. (3 נקודות)

ג. "וְאַהֲבַת לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ" (פסוק י"ח).

(1) בדרישה זו יש קושי. הסבירו את הקושי. (5 נקודות)

(2) הלל פירש את הפסוק כך: "מה שיסנוא עליך אל תעשה לחברך - זו היא כל התורה כולה".

(תלמוד בבלי, שבת, ל"א, ע"א)

הסבירו כיצד הפירוש של הלל מצמצם את הדרישה שבפסוק י"ח. (3 נקודות)

מזמורי תהלים

9. קראו תהלים, פרק ק"ד.

ענו על סעיף א (חובה)

א. (1) קראו פסוקים י"ד-ט"ז.

ציינו שני מזונות של האדם המוזכרים בפסוקים אלה. (4 נקודות)

(2) הסבירו מה מעניק לאדם כל אחד משני המזונות האלה. (4 נקודות)

ענו על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. קראו פסוקים י'-י"ג ופסוק ט"ז.

על פי התיאור בפסוקים אלה, היסודות השונים בעולם משלימים זה את זה.

בססו קביעה זו על שתי דוגמאות מתיאור המים.

ג. קראו פסוקים י"ט-כ"ו.

"מה רבו מעשיך ה', כָּל־בְּחֻמָּה עֲשִׂיתָ" (פסוק כ"ד).

הביאו שתי דוגמאות מפסוקים אלה המוכיחות שהבריאה נעשתה בחוכמה.

ספרות החוכמה – הרהורים על החיים

10. קראו **איוב**, פרק א'.

ענו על סעיף א (**חובה**).

א. קראו פסוקים א'-ח'.

בפסוקים אלה צדיקותו של איוב מוזכרת מפי שני עדים.

(1) מי מזכיר את הצדיקות של איוב בפסוק א', ומי מזכיר אותה בפסוק ח'? (4 נקודות)

(2) איוב זכה לקבל את מלוא הגמול על צדיקותו.

בססו קביעה זו על שתי ראיות מן הפסוקים. (4 נקודות)

ענו על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. (1) קראו פסוקים ח'-י"א.

על פי פסוקים אלה, הסבירו את הטענה של השטן בנוגע לצדיקות של איוב. (4 נקודות)

(2) קראו פסוקים כ'-כ"א.

האם צדק השטן בטענתו? נמקו את התשובה ובססו אותה על הכתוב. (4 נקודות)

ג. קראו פסוקים י"ג-י"ט.

האסונות שפקדו את איוב בזה אחר זה, מטרותם הייתה להגביר את סבלו.

בססו קביעה זו על שתי ראיות מן הפסוקים והסבירו אותן.

בהצלחה!